

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยการดำเนินการวิจัยมีลำดับ ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีจากตำรา บทความและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

๓.๑.๒ ศึกษาโดยวิจัยภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่จะมาทำการวิเคราะห์ และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๓.๒.๑ ขั้นเตรียมการ คือ ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำรา บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

๓.๒.๒ ขั้นการพัฒนาเครื่องมือ คือ ใช้กรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการจัดการทำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัย แล้วนำเสนอกับคณะกรรมการควบคุมการวิจัยตรวจสอบ แนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๓.๒.๓ ขั้นการเก็บข้อมูล คือ นำแบบสอบถามที่คณะกรรมการปรับปรุงแล้วเก็บข้อมูลจากประชากร ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

๓.๒.๔ ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล คือ นำข้อมูลที่ได้มาประเมินผล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๒.๕ **ขั้นสรุปและอภิปรายผล** คือ นำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายและสรุปเป็นผลการศึกษาวิจัย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นรายงานการวิจัยต่อไป

๓.๓ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๗๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๕๕

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากร

ข้อมูล	ผู้บริหาร (คน)	บุคลากร (คน)	ประชากร (คน)
๑. โรงเรียนประถมทวีธาภิเศก	๓	๔๐	๔๓
๒. โรงเรียนวัดนาคกลาง	๓	๓๖	๓๙
๓. โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม	๓	๓๕	๓๘
๔. โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์	๓	๓๕	๓๘
๕. โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม	๓	๓๓	๓๖
๖. โรงเรียนวัดคิควด	๓	๓๑	๓๒
๗. โรงเรียนวัดประดู่พิมพลี	๒	๓๐	๓๒
๘. โรงเรียนวัดสังสะระจา (แจ่มวิชาสอน)	๑	๑๔	๑๕
รวม	๒๑	๒๕๔	๒๗๕

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จะเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาร่างขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง แบบสอบถามมี ๑ ชุด ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน จำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลัก ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ ระดับ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะในการปฏิบัติงานมากที่สุด ทักษะในการปฏิบัติงานมาก ทักษะในการปฏิบัติงานปานกลาง ทักษะในการปฏิบัติงานน้อย และทักษะในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาโดยกำหนดระดับการปฏิบัติไว้ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๕
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ ๔
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ ๓
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าเท่ากับ ๒
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๑

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนน กับการศึกษาการบริหารงานบุคคล ตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กำหนดเป็นช่วงคะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐-๕.๐๐	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐-๔.๔๕	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐-๓.๔๕	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐-๒.๔๕	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๔๕	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา แนวทาง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

๓.๕ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ดำเนินการ ทดสอบ และผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เพื่อประมวลข้อมูลที่ได้แล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

๒. นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาว่าตรงตามเนื้อหาครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาหรือไม่เพียงพอ และปรับปรุงให้เหมาะสม

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) จำนวน ๕ ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ หรือค่านิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม (Item – Objective Congruence Index: IOC) ซึ่งพิจารณาใน ๓ กรณี คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย ต่อข้อคำถามนั้น ๆ โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- + ๑ เห็น มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๐ เห็น ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๑ เห็น มีความเห็นว่ามี ไม่สอดคล้องสัมพันธ์

หลังจากนั้นใช้วิธีการคำนวณค่า โดยใช้สูตรซึ่งอ้างใน สุวิมล ติรภานนท์ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R_i}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องกับความเที่ยงตรงเนื้อหาและโครงสร้าง

$\sum R_i$ = ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คำนวณค่าเฉลี่ยจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ไว้ใช้ต่อไป ส่วนแบบสอบถามที่มีค่า IOC (ภาคผนวก) เป็นรายชื่ออยู่ในระดับ ๑ .๐๐ มากกว่า ๐ .๐๕ ส่วนแบบสอบถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า ๐.๐๕ ต้องดำเนินการ แก้ไขปรับปรุง หรือตัดทิ้งไป

^๑ สุวิมล ติรภานนท์, ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๒๕.

๔. แบบสอบถามที่จัดเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำมาใช้ทดลองเก็บข้อมูล (Try out) กับผู้บริหารและบุคลากร ของโรงเรียนวัดอัมรินทร์าราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๓ ดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right] \text{ เมื่อ}$$

α = คือ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

k = คือ จำนวนข้อแบบสอบถาม

σ_i^2 = คือการสร้างความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

σ_x^2 = คือ ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด

ได้สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ ๐.๘๓๘

๕. นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบถูกต้องแล้วไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นเป้าหมายต่อไป

^๓ ล้วน สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๐.

๓.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

๑. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร จำนวน ๒๗๕ ฉบับ และรับคืนมาด้วยตนเอง
๓. เมื่อได้แบบสอบถามมาจำนวน ๒๗๕ ฉบับ ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ โดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานบุคลากร ตามหลักจรรยาบรรณ ๔ โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ตอนที่ ๓ แบบสอบถามข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความสมบูรณ์ของข้อมูลในการวิจัยที่ได้นั้น ผู้วิจัยได้ใช้สถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อที่สำรวจได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยใช้การประมวลด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรง สถิติที่ใช้มีดังนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ ประชากร นำเสนอโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) และการวิเคราะห์ ความต่างกันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

๑.๑ หาค่าความถี่ (Frequency)

๑.๒ หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

๑.๓ หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$(\bar{X}) = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ = คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑.๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$(\bar{X}) \text{ S.D.} = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = ค่าคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

$\sum^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

๒. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติที่ทดสอบ (T-test) ในการเปรียบเทียบ ประชากร ตั้งแต่ ๒ กลุ่มขึ้นไปใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA) เป็นค่าที่สำคัญทางสถิติและเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance Difference) ดังนี้

๒.๑ ค่า t (t – test) ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑ และ ๒

s_1^2, s_2^2 แทน เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑ และ ๒

n_1, n_2 แทน เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑ และ ๒

๒.๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้สูตร F-test

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบจากการแจกแจงแบบ (F-Distribution)

MS_B แทน ค่าของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๒.๓ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F – test ปรากฏว่าแตกต่าง (Sig.) ให้แยกเปรียบเทียบเป็นรายคู่แบบ LSD หรือ Fisher's Least – Significant Different เป็นเทคนิคที่ R.A. Fisher ได้พัฒนาขึ้นหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากรครั้งละหลายคู่ โดยใช้สูตร

$$LSD = t_{1-\alpha/2} \sqrt{MS_E} \sqrt{\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}}$$

ค่า MS_E ได้จากการคำนวณหาค่าความแปรปรวน one way ANOVA โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. คำนวณค่า LSD

๒. คำนวณความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย $\bar{X}_i - \bar{X}_j$

๓. นำค่า $|\bar{X}_i - \bar{X}_j|$ เปรียบเทียบกับ ค่า LSD

๓.๑ ถ้าค่า $|\bar{X}_i - \bar{X}_j| > \text{ค่า LSD}$ แสดงว่า $\mu_i \neq \mu_j$

๓.๒ ถ้าค่า $|\bar{X}_i - \bar{X}_j| \leq \text{ค่า LSD}$ แสดงว่า $\mu_i = \mu_j$